

1844

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1861—1862

Γενικῆς καταστάσεως τῶν ἐν Σταυροδρομίῳ
Σχολείων τῆς Παναγίας

Ἀναγνωσθεῖσα τῇ 4-ῃ Φεβρουαρίου 1862 κατὰ τὴν ἐναρξιν
τῶν γενικῶν ἐξετάσεων ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου

ΓΑΒΡΙΗΛ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ.

Ἐπὶ τῆς Ἐφορείας

ΤΩΝ

Κ. Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ, Α. Κ. ΑΓΕΛΑΣΤΟΥ,
Α. Δ. ΣΥΓΓΡΟΥ, καὶ Γ. Δ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΕΞΑΡΧΟΥ.

1862.

Πανιερώτατοι Ἱεράρχαι,
Σεβαστὴ καὶ φιλόμουσος Ὁμήγυρις.

Συνερχόμενοι καὶ αὐθις ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ περιβάλλω πρὸς πληροφορίαν τῆς ἠλικῆς τε καὶ διανοητικῆς καταστάσεως τῶν εἰς τὰ Σχολεῖα ταῦτα φοιτῶντων παιδῶν, πρὸ πάντων ὀφείλομεν ἐν συντριβῇ καρδίας νὰ δοξολογῶμεν τὸν Ἰψιστον, ὅτι ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ ἀγαθότητι καὶ συγκρατάσει πρὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἠλόγησε καὶ ἐπλήθυνε τὰ ἔργα ἡμῶν. Συνκισθανόμενοι δ' ἕκαστος ὅτι ὡς οἶόν τε φιλοπόνως καὶ εὐσυνειδήτως ἠγωνίσθημεν νὰ πολλαπλασιάσωμεν ἀναλόγως τοῦ χρόνου τὸ ἐμπιστευθὲν ἡμῖν τάλαντον, τοῦ ὀκνηροῦ δούλου τὸ κατάκριμα φοβούμενοι, παρῆρασι τε ἐμφανίζομεθα ἐνώπιον τῆς Σεβαστῆς Ὁμηγύρεως, μεγίστην τε ἡμῖν θεωροῦμεν τιμὴν, ὅτι τοιοῦτον σεβαστὸν ἀκροατήριον ἔχομεν κριτὴν τῶν πράξεων ἡμῶν. Ναί, Κύριοι, βλέποντες ἔνθεν μὲν τὸσαῦτα σεβαστὰ καὶ φιλογενῆ πρόσωπα ἀπεκδεχόμενα τὴν ἐπὶ τὰ κρεῖττω πρόοδον τῆς ὀρθοδόξου νεότητος, τῶν χρηστῶν τῆς πατρίδος ἐλπίδων, ἔνθεν δὲ στίφη μαθητῶν χρηστοτήτων καὶ ἐπιμελῶν, δακρύων κατανύξεως πληρούμεθα τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εὐλογοῦμεν τὸν Ἰψιστον, ὅτι ἠδύνησε νὰ ἐπιδαψιλεύσῃ τὸ ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος ἐφ' ἡμᾶς καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο. Λυπούμεθα μὲν ὅτι εἰς τινων ἐξ αὐτῶν, καίτοι ὀλιγίστων, τὰς καρδίας ἤττον ἐτελεσφόρησαν αἱ τε διδασκαλῖαι ἡμῶν καὶ αἱ πατρικαὶ συμβουλαι τῆς Σεβαστῆς Ἐφορίας, ἀλλ' ἐνθυμούμενοι τὴν εὐαγγελικὴν παραβολὴν τοῦ ἐξεληθόντος σπειραὶ τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ συνειδότες ὅτι τὰ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν πεσόντα ἀσυγκρίτως πλείονά εἰσι τῶν ἐπὶ τὰ πετρώδη καὶ τὰς ἀκάνθας πεσόντων, καὶ ταύτης τῆς θλίψεως ἡμῶν τὴν παραμυθίαν εὐρίσκομεν ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν ἐπιμαρτυρούση, ὅτι τὸ καθ' ἡμᾶς οὐδενὸς ἡμελίσαμεν πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν, ἀγαπῶντες αὐτοὺς εἰλικρινῶς, παύοντες ταῖς ἀδυναμίαις αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐστηρῶς ἐπιβλέποντες πανήμεροι τὴν ἠλικὴν αὐτῶν διαγωγὴν, καὶ οὐδὲν μὲν παραβλέποντες, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε παιδεύοντες, εἰμὴ πρὸς σωφρονισμὸν καὶ βελτίωσιν αὐτῶν, προθύμως δὲ συγχωροῦντες τοῖς συναισθανομένοις τὰ ἀτοπήματα αὐτῶν ἢ δ' αὐστηρότης ἡμῶν αὕτη δυσηρέστησε μὲν τινας, πολλῶν ὅμως ἀξιοτίμων γονέων ἐφείλκυσε τὴν εὐνοίαν εἰς τὴν Σχολήν, ὥστε νὰ ἐμπιστεύωνται τὰ φίλτατα αὐτῶν εἰς τὴν ἐν τοῖς Σχολεῖσις ἡμῶν διδασκαλίαν. Ἐκ τούτου δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ πεντάμηνον τοῦτο εἰς τὰ Σχολεῖα ἡμῶν ἐκ διαφόρων ἐνοριῶν συρρυσάντων παιδῶν ἀνέβη μέχρι τῶν ἑπτακισίων, ἐνῶ πέρασι καθ'

Ελον τὸ ἔτος μόλις εἶχεν ὑπερβῆ τοὺς 640, μελονότι ἐν συγκρίσει τοῖς προγενεστέροις ἔτεσι πέρυσιν εἶχομεν πλείονας ἢ ἄλλοτε μαθητάς. Εἰ δέ, ὡς ὁ πληθυσμὸς τόπου τινὸς δηλοῖ τὴν εὐνομίαν αὐτοῦ, οὕτω καὶ ἡ ἐπαύξουσα πληθὺς τῶν εἰς τι Σχολεῖον συρρεόντων μαθητῶν τεκμηριοῖ τὴν πρὸς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν καὶ τὴν Διεθυσιν αὐτοῦ ἐμπιστοσύνην τῶν γονέων, ἔστω καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ μικρὸν τι δαίγμα τῆς πρὸς τὰ Σχολεῖα ἡμῶν ὑπολήψεως τοῦ φιλομούσου Κοινοῦ. Εὐλογητὸς δὲ καὶ αὖθις ὁ Θεὸς οὐαζάνων καὶ πληθύνων τοὺς μαθητάς ἡμῶν καὶ χορηγῶν ἡμῖν τὰς ἀναλόγους δυνάμεις πρὸς εὐσυνείδητον ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν ἡμῶν.

Ἀρχόμενος δὲ νὰ ἐξιστορήσω συνοπτικῶς τὴν γενικὴν κατάστασιν τῶν Σχολείων τούτων, ἐν πρώτοις ὀφείλω ν' ἀναγγείλω εἰς τὴν σεβαστὴν ὀμηγυρίν τὴν μετάθεσιν τῶν γενικῶν ἐξετάσεων περὶ τὰ τέλη τῆς χειμερινῆς ἐξαμηνίας.

Αἱ γενικαὶ ἐξετάσεις τῶν Σχολείων τῆς ἐνορίας ταύτης ἐγίνοντο ἀνεκάθεν περὶ τὰ τέλη τῆς χειμερινῆς ἐξαμηνίας, τὸ δὲ περὶ τῶν γενικῶν ἐξετάσεων ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου ὄρζον νὰ γίνωνται αὐταί, δὲν ἐφηρμόσθη, εἰ μὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Φωτίου, συμβάντα τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1854 καὶ ἀναγκαίως προκαλέσαντα τὴν εἰς Ἰούλιον ἀναβολὴν τῶν γενικῶν ἐξετάσεων. Ἐκτοτε ἐξηκολούθουν αἱ μὲν γενικαὶ καὶ ἐπίσημοι νὰ γίνωνται ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου, αἱ δὲ μερικαὶ καὶ κατ' ἰδίαν ἐν τέλει τῆς χειμερινῆς ἐξαμηνίας· ἀλλ' ὡς γνωστὸν, οἱ πλείστοι τῶν προκρίτων ἐνοριτῶν ἡμῶν ἐν παντελεῖ σχεδὸν ἀγνοοῖα διέκειντο τῆς καταστάσεως τῶν Σχολείων τούτων, μὴ δυνάμενοι νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὰς γενικὰς ἐξετάσεις, ἔνεκα τῆς ἀποστάσεως τῶν ἐξοχῶν. Ἡ Ἐφορία λοιπὸν βεβαιωθείσα ἤδη ἐκ πείρας, ὅτι σκοπιμωτέρα ἦν ἡ μέχρι τοῦ 1854 κατ' ἀρχαίον ἔθος διατηρουμένη διάταξις, ἐνέκρινε, λαβοῦσα καὶ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Σεβαστῆς Ἐφορεπιτροπῆς τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Ἐκκλησίας τῶν Εἰσοδίων, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἀρχαῖα ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν τῶν γενικῶν καὶ μερικῶν ἐξετάσεων· ἀλλ' ἐν τῇ πρώτῃ ἐφαρμογῇ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνεῖδεν ἀνωμαλίαν τινὰ. Αἱ ἐξετάσεις αὐταὶ ἔμελλον κατὰ τὸν τύπον νὰ λέγονται γενικαί, πράγματι ὅμως καὶ κατ' οὐσίαν ἦσαν ἐνδεέστεραι καὶ τῶν πέρυσι μερικῶν, γονομένων τὴν 26 Φεβρουαρίου, ἦτοι τρεῖς ἐβδομάδας βραδύτερον καθέσον, ἀρξαμένων τῶν μαθημάτων τοῦ σχολικοῦ τούτου ἔτους τακτικῶς κατὰ τὰς δέκα Σεπτεμβρίου, ἐξαιρέσει τῶν ἑορτῶν τοῦ δωδεκαήμερου καὶ τῶν ἐπαναλήψεων, μόλις ἐπὶ τετράμηνον εἶχον ἀκούσει μαθήματα οἱ μαθηταί· εἶδει λοιπὸν ἐφέτος μόνον, πάντῃ ἐξαιρετικῶς,

αἱ ἐξετάσεις αὐταὶ ἦτοι νὰ μὴ γίνωνται, καθίσσον μάλιστα οὐδαμῖα τάξις ἔμελλε νὰ προβιβασθῇ, ἀλλ' ἅπασαι μένουσαι ἐπὶ ἐν ἔτι ὀδὸκκληρον ἔτος ἔμελλον βασιμώτερον καὶ ἐκτενέστερον νὰ διδάσκωνται τὰ τοῦ σχολικοῦ τούτου ἔτους μαθήματα, προκαταρτιζόμεναι μέχρι τῶν κυρίως γενικῶν ἐξετάσεων τοῦ 1863, ὅτε καὶ ἔμελλον νὰ προβιβασθῶσιν, ἢ τοῦλάχιστον ν' ἀναβάλλωνται ἐπὶ δέμηνον ἔτι, ὡς κατὰ τὸ 1853, πρὸς τακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν θεωρητικωτέρας διδασκαλίας χρῆζόντων μαθημάτων· ἀλλ' ἡ Ἐφορία, ἵνα μὴ δαπανᾶται εἰς ἐπαναλήψεις ἢ κυριωτέρα ἐργάσιμος ἐποχὴ τοῦ ἔτους, ἡ Μ. Τεσσαρακοστή, ἐπαρκῆ θεωροῦσα καὶ τὴν κατὰ τὸ βραχὺ τοῦτο διάστημα πρόσδον τῶν μαθητῶν εἰς ὅσα ἐδιδάχθησαν μαθήματα, ἐνέκρινε νὰ γίνωνται αὐταὶ κατὰ τὴν ὀρισμένην ἐποχὴν, σήμερον δηλ., πρὸς βεβαίωσιν τῶν τε ἀξιοτίμων ἐνοριτῶν καὶ τῶν φιλομούσων γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητῶν, ὅτι οὔτε αἱ συνδρομαὶ αὐτῶν οὔτε ὁ πολυτίμος χρόνος τῶν τέκνων αὐτῶν μάτην δαπανῶνται.

Ἐτέρα ἀξία λόγου μεταρρυθμισις ἀρχομένου τοῦ σχολικοῦ τούτου ἔτους ἐγένετο ἡ ἑξῆς:

Πρὸ πολλοῦ, ὡς γνωστὸν, λίαν ἐπαισθητὴ εἶχε καταστῆ ἡ ἀνάγκη ἐτέρου ἀλληλοδιδασκτικοῦ κατὰ τὴν ἐκτεταμένην ταύτην συνοικίαν. ἐν δὲ τῇ προηγουμένη μου ἐκθέσει προανήγγελλον τὴν ἀπόφασιν τῆς Σ. Ἐφορίας νὰ ἰδρῶσῃ ἀπὸ 1. Σεπτεμβρίου καὶ ἕτερον ἀλληλοδιδασκτικὸν ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου, ὡς τμήμα προκαταρκτικὸν τοῦ ἐνταῦθα, καὶ ὀρισμένον ἰδίως πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ἐν τῇ συνοικίᾳ ἐκείνῃ καὶ περὶξ οἰκούντων παίδων. Χάρις εἰς τὸν ζῆλον καὶ τὰς ἀόκνους προσπάθειας τῶν τιμιωτάτων Ἐπιτρόπων τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου, παρασκευασάντων κατὰ τὰς διακοπὰς πάντα τὰ ἀπαιτούμενα, θρανία, πίνακας κ. τ. λ., κατὰ γράμμα ἐξετελέσθη ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐφορίας, καὶ ἀπὸ 1. Σεπτεμβρίου ἤρξαντο τακτικῶς καὶ τοῦ προκαταρκτικοῦ ἐκείνου τμήματος αἱ ἐργασίαι, συνελθόντων ἀμέσως ἐπέκεινα τῶν 120 παίδων. Οὐκ ὀλίγας ὅμως δυσχερείας εἶχε νὰ ὑπερνηκῆσῃ ἡ Σ. Ἐφορία εἰς τὴν σύστασιν τοῦ τμήματος ἐκείνου. Προὔκειτο νὰ ἰδρυθῇ Σχολεῖον, οὐχὶ αὐθύπαρκτον καὶ αὐτοσυντήρητον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐφορίας τὴν δικαιοδοσίαν ὑπαγόμενον, τμήμα ἀπλῶς τοῦ ἐνταῦθα ἀλληλοδιδασκτικοῦ, καὶ ἐπομένως κατὰ πάντα ὁμοίμορφον τούτῳ, προσωρισμένον δὲ ἰδίως, πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τῆς συνοικίας ἐκείνης παίδων, καὶ πρὸς διάσωσιν ἐκ τῆς διαφθορᾶς πολλῶν ὀρφανῶν καὶ ἀπροστατεῦτων διὰ τοῦ μικροῦθεν, συγκαταβάσει τινὶ τῇ ἡλικίᾳ αὐτῶν, περιορισμοῦ αὐτῶν ἐν τῇ Σχολῇ· ὡς τοιοῦτον δὲ ἐ-

χορζεν ἀλληλοδιδάκτου οὐ μόνον ἱκανοῦ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ δυναμένου μόνου, ἄνευ παιδονόμου ἢ βοηθοῦ τινός, νὰ ἐπαρκῆ εἰς ὅλο, διὰ λόγους οικονομικοῦς μὴ ἐπιτρέποντας τὴν διατήρησιν πλειόνων προσώπων, ἀλλὰ καὶ συνφικνωμένου τῷ ἐν τοῖς σχολείοις ἡμῶν διδασκτικῷ τρόπῳ, ἵνα κατ' αὐτὸν προκαταρτίσῃ τοὺς ἐκεῖθεν εἰς τὴν ἀνωτάτην τάξιν τοῦ ἐνταῦθα ἀλληλοδιδασκτικοῦ προεβίβασθαισμένου μαθητῆς. Ἐδέησε λοιπὸν ὁ ἐνταῦθα ἀ. ἀλληλοδιδάκτης κ. Λουκᾶς Σαμβῆς νὰ μετατεθῆ εἰς τὸ προκαταρτικὸν ἐκεῖνο τμήμα, περὶ δὲ τῆς ἐξοικονομήσεως τοῦ ἐνταῦθα ἀλληλοδιδασκτικοῦ πρὸ πάσης ἄλλης σκέψεως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐφορία τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκάλων τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τὰ ἔργα ἐκάστου· εὐροῦσα δὲ τὸν κ. Ν. Ψάρα ἤπτον μὲν ἐνησχολημένον, δόκιμον δὲ καλλιγράφον καὶ δυνάμενον τῇ συμπράξει τοῦ δραστηρίου βοηθοῦ κ. Ι. Καπάτου δεόντως νὰ ἐκτελῆ τὰ χρέη τοῦ κ. Λουκᾶ, ἀφ' ἑτέρου δὲ γνωρίζουσα ὅτι ὁ χρόνος τῶν τῆς πρώτης παραδόσεων, ὁ τῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας, ἦν ἐκτενής εἰς τῶν ἱερῶν, τῶν ἱστορικῶν καὶ τῶν Γεωγραφικῶν τὴν παράδοσιν, ἐνῶ τούναντίον διαρκουσῶν καὶ τὸ πρῶτὸ τῶν παραδόσεων ἐπὶ μίαν ὥραν, εἰς δὲ τὰ Ἑλληνικὰ τῶν ἀνωτέρω τάξεων προστιθεμένης δις ἢ τρις τῆς ἐβδομάδος καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἑτέρας ὥρας, ἥτε διάταξις τῶν ὥρῶν σκοπιμώτερα ἤθελεν εἶσθαι, καὶ πρὸς πλειόνων μαθημάτων παράδοσιν ἤθελεν οἰκονομεῖσθαι ὥρα, δι' ὅλους λέγω τοὺς λόγους τούτους ἐνέκρινε νὰ περιορισθῶσι καὶ τῆς πρώτης αἱ παραδόσεις εἰς μίαν ὥραν, καὶ οὕτως ἐξοικονομηθείσης ὥρας πρὸς διδασκαλίαν καὶ τῶν τριῶν τάξεων ὑπ' ἐνὸς προσώπου, ὁ μὲν κ. Ψάρας νὰ μετατεθῆ εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἀλληλοδιδασκτικόν, καταργουμένης καὶ τῆς τοῦ παιδονόμου θέσεως, περιττῆς καθισταμένης μετὰ τὴν καθίδρυσιν τοῦ προκαταρτικοῦ τμήματος, τὰ δὲ Ἑλληνικὰ τοῦ κ. Ψάρα ν' ἀνατελῶσι καθ' ὅλοκληρίαν τῷ Σχολάρχῃ· ὅτι δὲ διὰ τοιαύτης ἀρμοδίας διαχειρίσεως τῶν ὑπαρχόντων διδασκάλων καὶ τῆς καταλλήλου διανομῆς τῶν ἐργασιῶν εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν οὐ μόνον ἀξιοπρεπῶς συνετηρήθησαν τρία Σχολεῖα ἄνευ νέας δαπάνης, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐδραιοτέρων βάσεων ἤρχισε νὰ ἐποικοδομηθῆται ἡ διδασκαλία τῶν εἰς τὰ Σχολεῖα ταῦτα φοιτῶντων παιδῶν θέλουσι τὸ ἀποδείξει αἱ ἤδη ἀρχόμεναι αὐτῶν ἐξετάσεις.

Ἀριθμὸς μαθητῶν καὶ μαθήματα αὐτῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀνέβη μέχρι τῶν 190, ἐξ ὧν οἱ 15 καταγράφησαν ἐφέτος, οἱ 33 προεβιβάσθησαν ἐκ τοῦ Ἀλληλοδιδασκτικοῦ, περὶ δὲ τοὺς 110 ἦσαν ἐκ τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη καταγεγραμμένων.

Ἦκουον δέ,

Οἱ μὲν τῆς κατωτάτης τάξεως ἐξ 60 περίπου μαθητῶν, ἱερῶν Ἱστορίαν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης, Γνώμικὰ καὶ ἀποφθέγματα φιλοσόφων, Τεχνολογικόν, Γεωγραφίαν μικράν, Μυθολογίαν καὶ Ἀριθμητικῆς τὰς ἀπλὰς πράξεις γυμναζόμενοι καὶ εἰς τὴν Καλλιγραφίαν.

Οἱ δὲ τῆς Δ'. ἐκ 40 μαθητῶν, συνέχειαν τῆς ἱερᾶς Ἱστορίας Λουκιανόν, Τεχνολογικόν, Ἀρχαιολογίαν συνοπτικὴν καὶ Ἀριθμητικῆς τὸ περὶ κλασμάτων.

Οἱ δὲ τῆς Γ'. ἐκ 44 μαθητῶν, ἱερῶν Ἱστορίαν τῆς Κ. Διαθήκης, Ἴσοκράτην, Ἐτυμολογικόν, Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν μέχρι τῶν Μηδικῶν, Γεωγραφίαν ἐκτενεστέραν, Ἀριθμητικὴν μέχρι τῶν ἀναλογιῶν καὶ Γαλλικὰ.

Οἱ δὲ τῆς Β'. ἐξ 22 μαθητῶν, ἱερῶν Κατήχησιν, Πλάτωνα (α), Δημοσθένους περὶ τοῦ στεφάνου (μέρος), Συντακτικὸν μέχρι τοῦ περὶ χρόνων κεφαλαίου (προσωρινῇ παραλείπει τῶν περὶ Ἀρθροῦ καὶ τῶν Ἀντωνυμιῶν δύο κεφαλαίων), Γενικὴν Ἱστορίαν μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν, Γεωμετρίας συνέχειαν, Ὀθωμανικὰ καὶ Γαλλικὰ.

Οἱ δὲ τῆς Α'. ἐξ 7 μαθητῶν, ἱερᾶς Κατήχησεως συνέχειαν, Ὅμηρου Ὀδυσσεΐας Α καὶ Β, Ἡροδότου Ἱστοριῶν τοῦ γ'. βιβλίου τὸ ἀ. ἡμῖς, πραγματεῖαν περὶ τοῦ ἐπικοῦ μέτρου μέχρι τοῦ ῥήματος, Γενικῆς Ἱστορίας μέσου αἰῶνα, Κοσμογραφίαν, Ὀθωμανικὰ καὶ Γαλλικὰ συνθέσεις δ' ἕκαμμον μόνον εἰς τὰ Γαλλικὰ, ὡς καὶ ἡ Β'. τάξις, καὶ τοῦτο ἐνίστε.

Ἡ δ' ἀποστήθισις ἐκλεκτῶν χωρίων ἐκ τῶν ἐξηγουμένων αὐτοῖς ἑλληνικῶν κειμένων, ἧς τὸ χρήσιμον ἀνέφερον ἐν τῇ προηγουμένῃ μου ἐκθέσει, μόνον κατὰ τὰς τρεῖς κατωτέρας τάξεις ἐξηκολούθησε τακτικῶς καὶ ἐπωφελῶς, οὐχὶ δὲ κατὰ τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις· βίβλια μὲν δὲ ἐν πρᾶττε διεκπελεύσατο καὶ τις τῶν παλαιῶν σοφῶν.

Ἐδιδάχθη ἐπίσης τακτικῶς καὶ τὸ μάθημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς εἰς πλείονας τῶν 20 μαθητῆς συγκροτοῦντας τρεῖς τάξεις.

Τὸ δὲ τῆς Γυμναστικῆς ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐν ὑπαίθρῳ κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν.

[α] Ἐκ τῶν διαλογῶν τοῦ Πλάτωνος μόνον τὸν Κρίτωνα ἐξηγοῦμεν ἤδη ἐπὶ τριτίῳ κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον, καθὼ ἀπλούστερον καὶ πλείονας νοουθεσίας περιέχοντα περὶ πειθαρχίας καὶ τοῦ πρὸς τὰ καθεστῶτα καὶ τοὺς νόμους δεσπομένου σέβασμου.

Ἡ θικὴ διαγωγή, πειθαρχία καὶ τακτικὴ φοίτησις τῶν μαθητῶν.

Ἡ θικὴ διαγωγή τῶν μαθητῶν ἡμῶν ἐβελτιώθη ἐπαισθητῶς ἢ ἐπὶ τρίτον ἤδη ἔτος αὐστηρὰ ἐπίβλεψις ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ ἐπιφέρῃ τοὺς καρπούς της, ὥστε δοξάζομεν καὶ ἐν τούτῳ ἴτον Πανάγαθον ὅτι ἠλόγησε τοὺς κόπους ἡμῶν ἢ δὲ πειθαρχία αὐτῶν, τῶν τριῶν ἰδίως κατωτέρων τάξεων, ἠχαρίσται ἡμᾶς τὰ μέγιστα· ἐξ 150 περίπου, λέγω, μαθητῶν οὐδένα εἶχομεν μὴ πειθῆνιον εἰς τὰς διατάξεις τῆς Σχολῆς, ἐκ δὲ τῶν ἀνωτέρων δύο τάξεων, ἐάν τις ἐάντι νὰ ἀγαπήσωσιν ἐμίσησαν, κατὰ τὸν Σολομῶντος, τοὺς ἐπὶ παραμελήσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐλέγχοντας αὐτούς, ἐδειξαν καὶ ἐν τούτῳ τὴν βοήθην τῆς διανοίας αὐτῶν. — Ἐπίσης καὶ εἰς τὸ τῆς τακτικῆς φοιτήσεως κεφάλαιον πληρέστατα συμμορφώθησαν οἱ πλεῖστοι τοῖς πόθις ἡμῶν ὑπὲρ δὲ τοὺς 40 παιδᾶς ἀριθμοῦμεν ἐν τοῖς Γενικοῖς ἐλέγχοις ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀπουσίας διανύσαντας ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα.

Εἰς ταῦτα δὲ πάντα συνετέλεσε τὰ μέγιστα ἡ Σεβαστὴ ἡμῶν Ἐφορία, ὀφειλομένη νὰ τὸ διακηρύξωμεν εὐγνωμόνως, οὐ μόνον τακτικῶς καὶ ἐν σώματι παρευρισκομένη εἰς τοὺς ἐν τέλει ἐκάστου μηνὸς ἀναγινωσκομένους Γενικοὺς ἐλέγχους τῆς ἐπιμελείας, διαγωγῆς καὶ τακτικῆς φοιτήσεως ἐκάστου μαθητοῦ, καὶ ἄπξ τῆς ἐβδομάδος τακτικῶς συνερχομένη ἐν τῇ σχολῇ καὶ ἐνθαῖνονσα τοὺς τε διδασκάλους καὶ τοὺς μαθητάς, ἀλλὰ καὶ ἐν πύσῃ σπουδαίᾳ περιπτώσει δραστηρίως καὶ μετὰ ζήλου ἐνεργούσα εἰς τὴν ἐπὶ τα' κρείττω προαγωγὴν τῶν Σχολείων τούτων.

Τὸν αὐτὸν φόρον βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης ὀφειλομένη ν' ἀπονέμωμεν δημοσίᾳ ἐκ μέρους τῶν Σχολείων τούτων ταῖς φιλογενεστάταις Κυρίαῖς τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, ὅτι πληροφορηθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἐφορίας τὰς πρώτας ἀνάγκας ἐνδεῶν τινῶν μαθητῶν, στερουμένων καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑποδήματος ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους, καὶ τὴν κατ' ἀρχαίον χριστιανικὸν ἔθος κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων εἰς τοὺς ἐνδεεῖς τούτους μαθητάς κατὰ καιροὺς γενομένην περίθαλψιν, δώδεκα μὲν τοὺς ἐνδεεστεροὺς ἐνέδυσαν, ὡς φιλόστοργοι μητέρες, διὰ θερμῶν καὶ χονδρῶν ἐνδυμάτων, εἰς 70 δὲ περίπου μαθητάς διένειμαν ὑποδήματα· ἐξακολουθοῦσι δὲ καὶ τῶρα κατ' ἐκάστην φιλανθρώπως πᾶσαν τὴν δυνατὴν παρέχουσαι περίθαλψιν εἰς οἰομένην ἐμφανιζόμενον ἀληθῶς ἐνδεῆ μαθητὴν, καὶ διασώζουσαι οὐκ ἐλίγους παιδᾶς ἐκ τῆς διαφθορᾶς· διότι πολλοὶ πτωχοὶ

μητέρες ὄλων ἀδιέφοροι περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων αὐτῶν μόνον ἐπ' ἐλπίδι περιθάλψεως ἤρχισαν νὰ στείλωσιν αὐτὰ εἰς τὰ σχολεῖα· εἶθε δὲ ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρῶν καὶ πατὴρ πάσης παρακλήσεως εὐλογήσαι καὶ κρατῦναι τὴν Ἀδελφότητα ταύτην, τὴν παραμυθίαν τῶν πενήτων, ὀρφανῶν καὶ χηρῶν, καὶ τιμῶσαι ἀληθῶς τὴν τε ἐνταῦθα Κοινότητα καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν.

Ἀλληλοδιδασκικά.

Τὰ δὲ ἀλληλοδιδασκικὰ ἡμῶν Σχολεῖα ἀριθμοῦνται τὸ μὲν 820 παῖδας, ἐξ ὧν ὑπὲρ τοὺς 240 παρόντας, τὸ δὲ κατὰ τὸν ἄγιον Κωνσταντῖνον περὶ τοὺς 170, παρόντας δὲ 140, ἐξετέλεσαν καὶ αὐτὰ πιστῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὰ ἱερώτατα χρέη αὐτῶν· ἢ δὲ πρόδος αὐτῶν καταφανήσεται ἐν ταῖς ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς ἀρξαμέναις ἐξετάσεσιν αὐτῶν. Ἡ δὲ ἠθικὴ διαγωγή καὶ τούτων πλείστην ἐπὶ τὰ κρείττω ἔλαβε βοήθην διὰ τῆς ἐπαγρυπνήσεως τῶν διδασκάλων.

Βιβλιοθήκη.

Προσφορὰς εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ἡμῶν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἔχομεν τὰς τῶν Σεβαστῶν Ἐφόρων ἡμῶν Κ. Κ. Στεφάνου Καραθεοδωρῆ καὶ Α. Κ. Ἀγγελᾶστου, τὴν τῆς εὐγενεστάτης κυρίας Σμαράγδας Βαλτατζῆ (χόρτην τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπὸ Κεῖππερτ), τὴν τῆς εὐγενεστάτης Κυρίας Ἐλένης Σ. Καλλιᾶδου ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων συγγραμμάτων, τινῶν μὲν χρησίμων εἰς τὴν Βιβλιοθήκην, τινῶν δὲ ἥτον μὲν χρησίμων, ἀλλὰ καὶ τούτων χρησιμευσάντων εἰς ἀνταλλαγὴν χρησιμωτέρων συγγραμμάτων ἢ δ' ἀξιοτίμος κυρία Λουκία Στεφάνου Καραθεοδωρῆ ἐξακολουθεῖ ἀποστέλλουσα τὸν ἴσον τόμον τῆς Ν. Πανδώρας· εὐχόμενοι δὲ τὸ ἀγαθὸν παράδειγμα αὐτῶν νὰ μιμῶνται καὶ ἕτεροι πολλοὶ, προσφέρομεν τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τῆς Σχολῆς αὐταῖς τε καὶ πᾶσι τοῖς συνεισφέρουσιν εἰς συντήρησιν τῶν καταστημάτων τούτων.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν, Σεβαστὴ Ὁμήγουρις, καὶ ἡ κατὰ τὸ πεντάμηνον τοῦτο γενικὴ κατάστασις τῶν Σχολείων ἡμῶν· περαίνων δὲ τὴν συνοπτικὴν αὐτὴν ἔκθεσιν εὐχομαι τῷ πατρὶ τῶν Φώτων, ἵνα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἀσκανδάλιστα καὶ ἀνεπηρέαστα πάσης ἐνεργείας τοῦ μισοκάλου διατηρήσῃ τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἡμῶν ταῦτα καταστήματα, ἐν οἷς κατ' ἐκάστην τοσοῦτοι καταβάλλονται κόποι καὶ ἀγῶνες πρὸς τὴν ἐν ἐρθοδύξῃ καὶ ὑγιεῖ διδασκαλίᾳ διέχλασιν τοσοῦτων ὁμοδόξων

παιδῶν, τῶν πλειστων ἄφρων καὶ ἀπόρων, καὶ εὐλογοῦντων ὑμᾶς
διὰ τὴν πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ ἠθικὴν αὐτῶν μέρφωσιν διηνεκῆ μέ-
ριμναν ὑμῶν.

Ἐν Σταυραδρομίῳ τῇ 4 Φεβρουαρίου 1862.

Ὁ Σχολάρχης.

Γ. Σοφοκλῆς.

Οἱ κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας βραβευθέντες μαθηταὶ
τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ.

Θωμᾶς Θωμᾶ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Β΄.

Γεώργιος Ἀντωνιάδης.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Γ΄.

Κωνσταντῖνος Μποσδελόπουλος,

Γεώργιος Τανταλίδης.

Πέτρος Παλαιολόγου

Ἰωάννης Δούκας

Γεώργιος Ἀντωνιάδης.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Δ΄.

Ἰωάννης Παρασκευᾶς

Θεμιστοκλῆς Κωνσταντίνου

Ἰωάννης Λευκαδίτης

Ἀλέξανδρος Καμπούρογλου

Κωστῆς Καραγιανόπουλος

Στέφανος Κωνσταντίνου.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ Ε΄.

Δημήτριος Ἰωάννου

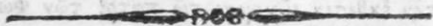
Ἰωάννης Κωνσταντίνου

Κωνσταντῖνος Ἐμμανουήλ

Γεώργιος Μπέζης

Θεόδωρος Οἰκονομίδης

Ἰωάννης Σταμέλου.

SISMANOGLIO